

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 14. 12. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2025

Obsah dokumentu je právne záväzný.

569

ZÁKON

z 8. novembra 2005

o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje alternatívnu službu v čase vojny a vojnového stavu,¹⁾ spôsob odopretia výkonu mimoriadnej služby,²⁾ dokumentáciu registrovaných občanov³⁾ a vojakov v zálohe⁴⁾ povinných vykonať alternatívnu službu, povolávanie registrovaných občanov a vojakov v zálohe povinných vykonať alternatívnu službu a výkon alternatívnej služby.

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona

- a) alternatívna služba je iná služba namiesto mimoriadnej služby,²⁾ ktorú je registrovaný občan alebo vojak v zálohe (ďalej len „evidovaný občan“) povinný vykonať v čase vojny a vojnového stavu, ak podal písomné vyhlásenie o odopretí výkonu mimoriadnej služby²⁾ z dôvodu, že jej výkon je v rozpore s jeho svedomím alebo náboženským vyznaním⁵⁾ (ďalej len „vyhlásenie“),
- b) zamestnávateľ je zamestnávateľská organizácia štátu, verejnoprávna inštitúcia, zamestnávateľská organizácia územnej samosprávy, organizácia registrovanej cirkvi a náboženskej spoločnosti⁶⁾ a zamestnávateľská organizácia, ktorá plní úlohy súvisiace so zabezpečovaním obrany štátu alebo civilnej ochrany obyvateľstva⁷⁾ v čase vojny a vojnového stavu.

§ 3

Zásada rovnakého zaobchádzania

Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako všetkým evidovaným občanom povolaným na výkon alternatívnej služby. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov rodinného stavu, politického zmýšľania, náboženského vyznania, viery, rasového pôvodu, národnostného pôvodu, etnického pôvodu alebo majetku uvedené v osobitnom predpise.⁸⁾

§ 4**Odopretie výkonu mimoriadnej služby**

(1) Občan môže v stave bezpečnosti⁹⁾ odoprieť výkon mimoriadnej služby²⁾ vyhlásením

- a) v roku, v ktorom mu vznikla branná povinnosť, alebo
- b) v januári každého nasledujúceho roka až do zániku brannej povinnosti podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(2) Neprihliada sa na vyhlásenie

- a) podané po lehote uvedenej v odseku 1,
- b) podané v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu,
- c) podané občanom, ktorému nevznikla branná povinnosť,^{10a)}
- d) podané občanom, ktorému zanikla branná povinnosť,¹⁰⁾
- e) podané
 - 1. profesionálnym vojakom počas výkonu štátnej služby profesionálneho vojaka,¹¹⁾
 - 2. vojakom v zálohe počas zaradenia do operačných záloh a pohotovostných záloh,¹²⁾
 - 3. vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- f) podané občanom, ktorý už bol zaradený do dokumentácie evidovaných občanov,
- g) opätovne podané po jeho predchádzajúcom späťvzatí.

(3) Vyhlásenie občana obsahuje

- a) meno a priezvisko,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) rodné číslo,
- d) adresu trvalého a prechodného pobytu,
- e) povolanie,
- f) dôvod odopretia výkonu mimoriadnej služby.²⁾

(4) Vyhlásenie s osvedčeným podpisom^{2a)} podáva občan na príslušný okresný úrad v sídle kraja podľa miesta trvalého pobytu (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) písomným podaním.

(5) Vyhlásenie môže evidovaný občan až do doručenia povolávacieho rozkazu na výkon alternatívnej služby v čase vojny a vojnového stavu (ďalej len „povolávací rozkaz“) vziať späť písomným podaním s osvedčeným podpisom na okresný úrad v sídle kraja.

(6) Podanie o späťvzatí vyhlásenia obsahuje údaje podľa odseku 3 písm. a) až d) a dôvod späťvzatia vyhlásenia.

(7) Ak okresný úrad v sídle kraja rozhodne o nezaradení občana, ktorý podal vyhlásenie do dokumentácie evidovaných občanov, občan môže proti rozhodnutiu podať odvolanie na okresný úrad v sídle kraja.

§ 5**Dokumentácia evidovaných občanov**

(1) Dokumentáciu evidovaných občanov vedie okresný úrad v sídle kraja.

(2) Dokumentácia podľa odseku 1 obsahuje

- a) meno, priezvisko, rodné priezvisko a akademický titul,
- b) dátum, miesto a okres narodenia; štát narodenia, ak sa občan narodil v zahraničí,
- c) rodné číslo,
- d) adresu trvalého pobytu a adresu prechodného pobytu,
- e) údaje o rodinnom stave a počte detí,
- f) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu manželky, manžela alebo blízkych osôb,^{12a)}
- g) pohlavie, údaje o zdravotnom stave a o krvnej skupine,
- h) záznamy o výkone trestu a o trvaní väzby,
- i) údaje o ukončenom vzdelaní,
- j) údaje o telesnej výške a telesnej hmotnosti,
- k) údaje o podaní vyhlásenia a späťvzatí vyhlásenia o odopretí výkonu mimoriadnej služby a záznamy o výkone alternatívnej služby,
- l) údaje o oprávneniach na osobitné činnosti,
- m) záznamy o oslobodení od výkonu alternatívnej služby,
- n) výsledky odvodu a prieskumu zdravotnej spôsobilosti,
- o) údaje o zamestnaní a zamestnávateľovi,
- p) štát, miesto a predpokladanú dobu pobytu, ak ide o občana, ktorý cestuje do zahraničia na viac ako 90 dní,
- q) štátnu príslušnosť, štát a adresu pobytu, kde sa občan zdržiava, ak ide o občana, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- r) záznamy o vykonaní dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- s) záznamy o zaradení a dobe trvania zaradenia do aktívnych záloh, vykonaných pravidelných cvičeniach a o plnení úloh ozbrojených síl,
- t) záznamy o zaradení a dobe trvania zaradenia do operačných záloh alebo pohotovostných záloh, vykonaných pravidelných cvičeniach a o plnení úloh ozbrojených síl,
- u) záznamy o zaradení a dobe trvania zaradenia do branných záloh a o vykonanom výcviku branných záloh,
- v) záznamy o výkone vojenskej služby podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- x) záznamy o výkone mimoriadnej služby a o vojenskej službe v ozbrojených silách iného štátu,
- y) údaje o služobnom pomere, ak ide o občana, ktorý bol v služobnom pomere v ozbrojených zboroch a Hasičskom a záchrannom zbore.

(3) Okresný úrad v sídle kraja môže požiadať evidovaného občana o doplnenie údajov v dokumentácii uvedenej v odseku 2.

(4) Na vyradenie evidovaného občana z dokumentácie okresného úradu v sídle kraja sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.¹⁴⁾

(5) Ak občan podá vyhlásenie podľa § 4 ods. 1, ktoré obsahuje všetky náležitosti podľa § 4 ods. 3 a 4 a nie je vyhlásením, na ktoré sa podľa § 4 ods. 2 neprihliada, okresný úrad v sídle kraja mu vydá do 30 dní rozhodnutie o jeho zaradení do dokumentácie.

(6) Proti rozhodnutiu, ktorým sa občan zaraďuje do dokumentácie evidovaných občanov,

nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania.

(7) Ak evidovaný občan vezme späť vyhlásenie, okresný úrad v sídle kraja vydá do 30 dní rozhodnutie o jeho vyradení z dokumentácie evidovaných občanov.

§ 6

Povolávanie na výkon alternatívnej služby

(1) Ak prezident Slovenskej republiky v čase vojny a vojnového stavu nariadi povolať evidovaných občanov na výkon alternatívnej služby, okresný úrad v sídle kraja ich povolá na jej výkon.

(2) Okresný úrad v sídle kraja¹⁵⁾ povolá registrovaného občana na výkon alternatívnej služby najskôr odo dňa nasledujúceho po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného okresným úradom v sídle kraja podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ o spôsobilosti vykonávať alternatívnu službu.

(3) Okresný úrad v sídle kraja povolá vojaka v zálohe, ktorý podal vyhlásenie na výkon alternatívnej služby najskôr odo dňa nasledujúceho po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zaradení vojaka v zálohe do dokumentácie evidovaných občanov.

(4) Evidovaného občana, ktorý podal vyhlásenie a bol zaradený do dokumentácie občanov, okresný úrad v sídle kraja povolá na výkon alternatívnej služby k zamestnávateľovi, ktorý plní úlohy v oblasti

- a) zabezpečenia obrany štátu, poskytovania pomoci alebo vykonávania záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách alebo iných mimoriadnych udalostiach,¹⁷⁾ ak je ohrozený život a zdravie fyzických osôb a majetok právnických osôb alebo fyzických osôb,
- b) poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- c) poskytovania sociálnej pomoci,
- d) civilnej ochrany obyvateľstva,
- e) opatrení hospodárskej mobilizácie,
- f) poskytovania služieb zabezpečujúcich činnosť ozbrojených síl Slovenskej republiky.

(5) Kňazov, diakonov registrovaných cirkví a náboženských spoločností, absolventov bohosloveckých fakúlt a na ich úroveň postavených seminárov a vzdelávacích inštitúcií okresný úrad v sídle kraja povolá na výkon alternatívnej služby do organizácií registrovaných cirkví a náboženských spoločností v oblasti ich pôsobenia¹⁸⁾ alebo k zamestnávateľovi podľa odseku 4.

(6) Žiadosť o pridelenie evidovaných občanov na výkon alternatívnej služby predkladá zamestnávateľ podľa odsekov 4 a 5 okresnému úradu v sídle kraja v stave bezpečnosti alebo v období krízovej situácie.

(7) Evidovaného občana na výkon alternatívnej služby povoláva okresný úrad v sídle kraja povolávacím rozkazom. Povolávací rozkaz sa doručí do vlastných rúk prostredníctvom pošty, obce alebo okresného úradu v sídle kraja.

(8) Evidovaný občan je povinný dostaviť sa k zamestnávateľovi na miesto a v čase určenom v povolávacom rozkaze.

(9) Evidovaný občan je povinný okresnému úradu v sídle kraja bezodkladne oznámiť dôvody, ktoré mu bránia dostaviť sa na výkon alternatívnej služby; dôvody je povinný preukázať originálom dokladu alebo jeho úradne osvedčenou kópiou. Dôvody, ktoré bránia evidovanému občanovi

dostaviť sa na výkon alternatívnej služby, sú

- a) dočasná pracovná neschopnosť, pri ktorej zdravotný stav a liečebný režim podľa písomného vyjadrenia ošetrojúceho lekára neumožňuje evidovanému občanovi dostaviť sa na výkon alternatívnej služby,
- b) okolnosti, z ktorých vyplýva, že sa stal jediným živiteľom aspoň jedného rodinného príslušníka odkázaného na neho výživou, ktorého nemožno zabezpečiť dávkami sociálnej pomoci,
- c) následky mimoriadnej udalosti, ktoré postihli evidovaného občana alebo podstatne ovplyvnia život jeho rodiny,
- d) bol vzatý do väzby alebo má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody.

(10) Evidovaný občan, na ktorého oslobodenie od výkonu alternatívnej služby sa primerane vzťahuje osobitný predpis^{18a)} a ktorému bol doručený povolávací rozkaz na výkon alternatívnej služby, oznámi jeho doručenie svojmu zamestnávateľovi; zamestnávateľ oznámi oslobodenie občana od výkonu alternatívnej služby okresnému úradu v sídle kraja prostredníctvom Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a povolávací rozkaz na výkon alternatívnej služby, ktorý evidovaný občan prevzal, zašle zamestnávateľ ministerstvu.

(11) Evidovanému občanovi, ktorý nemohol nastúpiť na výkon alternatívnej služby z dôvodov podľa odseku 9, okresný úrad v sídle kraja rozhodnutím odloží nástup na výkon alternatívnej služby a povolá ho na výkon alternatívnej služby v inom termíne. Proti rozhodnutiu okresného úradu v sídle kraja o odložení nástupu na výkon alternatívnej služby sa nemožno odvolať; toto rozhodnutie nemožno preskúmať súdom.

(12) Ak evidovaný občan odoprel prevziať povolávací rozkaz, považuje sa povolávací rozkaz za doručený dňom, keď prevzatie odoprel. O tejto skutočnosti musí byť evidovaný občan poučený.

(13) Ak doručenie povolávacieho rozkazu nebolo úspešné, okresný úrad v sídle kraja môže požiadať príslušný útvar Policajného zboru o predvedenie občana k zamestnávateľovi určenému v povolávacom rozkaze.

(14) Na evidovaného občana podľa odseku 10 sa odsek 13 nevzťahuje.

(15) Povolávací rozkaz oprávňuje evidovaného občana na bezplatnú prepravu mestskou dopravou, miestnou hromadnou dopravou, verejnou pravidelnou autobusovou dopravou¹⁹⁾ a verejnou dopravou na dráhe²⁰⁾ z miesta trvalého pobytu na miesto určené v povolávacom rozkaze a späť.

(16) Proti povolávaciemu rozkazu sa nemožno odvolať; povolávací rozkaz nemožno preskúmať súdom.

(17) Vzor povolávacieho rozkazu a všeobecné pokyny sú uvedené v prílohe tohto zákona.

(18) Na plnenie úloh súvisiacich s výkonom alternatívnej služby okresný úrad v sídle kraja poskytne zamestnávateľovi údaje o občani uvedené v § 5 ods. 2 písm. a) až d), g) až i) a l).

§ 7

Preradenie a oslobodenie od výkonu alternatívnej služby

(1) Okresný úrad v sídle kraja môže na žiadosť evidovaného občana zo zdravotných, rodinných alebo sociálnych dôvodov preradiť evidovaného občana na výkon alternatívnej služby k inému zamestnávateľovi; na preradenie evidovaného občana na výkon alternatívnej služby k inému zamestnávateľovi sa primerane použije ustanovenie § 6 ods. 9.

(2) Okresný úrad v sídle kraja môže na žiadosť zamestnávateľa preradiť evidovaného občana na

výkon alternatívnej služby k inému zamestnávateľovi.

(3) Ak okresný úrad v sídle kraja zistí, že zamestnávateľ závažne porušil povinnosti ustanovené týmto zákonom, rozhodne o preradení občana na výkon alternatívnej služby k inému zamestnávateľovi.

(4) Proti rozhodnutiu okresného úradu v sídle kraja podľa odsekov 1 až 3 sa nemožno odvolať; toto rozhodnutie nemožno preskúmať súdom.

(5) Na oslobodenie od povinnosti výkonu alternatívnej služby sa primerane vzťahujú ustanovenia o oslobodení od výkonu mimoriadnej služby²⁾ podľa zákona o brannej povinnosti.²¹⁾

§ 8

Výkon alternatívnej služby

(1) Výkon alternatívnej služby sa začína prezentáciou evidovaného občana v deň jeho skutočného nástupu k určenému zamestnávateľovi. Pri nástupe je evidovaný občan povinný preukázať svoju totožnosť.²²⁾

(2) Prezentáciou podľa odseku 1 sa rozumie overenie totožnosti evidovaného občana, odobratie povolávacieho rozkazu a oznámenie o jeho zaradení do pracovnej činnosti.

(3) Zamestnávateľ určený v povolávacom rozkaze je povinný prijať evidovaného občana na výkon alternatívnej služby a oznámiť okresnému úradu v sídle kraja jeho nástup na výkon alternatívnej služby.

(4) Zamestnávateľ poskytuje evidovanému občanovi vykonávajúcemu alternatívnu službu

- a) bezplatné ubytovanie na základe jeho žiadosti,
- b) bezplatné stravovanie tri razy denne alebo peňažnú náhradu za neodobratú stravu najmenej v hodnote stravovacej normy vojaka mimoriadnej služby²³⁾ a náhradu za neodobratú stravu v dňoch práceneschopnosti a za dni pracovného voľna alebo prekážok v práci,²⁴⁾
- c) bezplatne pracovný odev, pracovnú obuv a ochranné pracovné prostriedky v súlade s osobitným predpisom,²⁵⁾
- d) odmenu za vykonávanú prácu v sume hodnotného platu,²⁶⁾ ktorý je ustanovený pre profesionálneho vojaka vo vojenskej hodnosti vojak 2. stupňa, bez zvýšenia funkčnej tarify^{26a)} a bez zvýšenia hodnotného platu za čas trvania štátnej služby,^{26b)}
- e) náhradu cestovného podľa predložených dokladov za cestu z miesta trvalého pobytu do miesta výkonu alternatívnej služby a späť alebo z miesta ubytovania do miesta výkonu alternatívnej služby a späť, v cene cestovného lístka mestskou a miestnou hromadnou dopravou, verejnou autobusovou dopravou a verejnou osobnou dopravou na dráhe, ak túto prepravu nezabezpečuje vlastnými prostriedkami.

(5) Ak evidovaný občan odmietne bezplatné ubytovanie alebo prepravu do miesta výkonu alternatívnej služby a späť zamestnávateľom, nárok na náhradu za také ubytovanie alebo prepravu nemá.

(6) Zamestnávateľovi, ktorý poskytuje evidovanému občanovi náležitosti podľa odseku 4, patrí peňažná náhrada. Peňažnú náhradu poskytuje okresný úrad v sídle kraja. Peňažná náhrada je splatná do šiestich mesiacov odo dňa uzavretia mieru alebo skončenia vojnového stavu.

(7) Za závažné porušenie pracovných povinností evidovaného občana vo výkone alternatívnej služby sa považuje najmä

- a) nenastúpenie na výkon pracovnej činnosti,

- b) odmietnutie výkonu pracovnej činnosti,
- c) požívanie alkoholických nápojov, omamných látok, psychotropných látok²⁷⁾ alebo iných návykových látok počas pracovnej činnosti.

(8) Za čas, v ktorom evidovaný občan závažným spôsobom porušil povinnosti vyplývajúce z výkonu alternatívnej služby, nemá nárok na odmenu a peňažné náležitosti, ktoré by mu inak podľa tohto zákona patrili.

(9) Zamestnávateľ na účely plnenia povinností podľa tohto zákona vedie evidenciu súvisiacu s výkonom alternatívnej služby a evidenciu dochádzky evidovaného občana vykonávajúceho alternatívnu službu, ktorá je súčasťou evidencie dochádzky jeho ostatných zamestnancov.

(10) Na základe žiadosti zamestnávateľa okresný úrad v sídle kraja poskytne zamestnávateľovi o evidovanom občani základné údaje súvisiace s výkonom alternatívnej služby na vedenie evidencií podľa odseku 9. Základnými údajmi sú meno, priezvisko, akademický titul, dátum narodenia, rodné číslo a adresa trvalého pobytu.

(11) Zamestnávateľ je povinný bezodkladne oznámiť okresnému úradu v sídle kraja zmeny týkajúce sa jeho sídla, právnej formy, názvu a pracoviska a závažné porušenie pracovných povinností evidovaného občana, ktoré nastali počas výkonu alternatívnej služby.

§ 9

Doba výkonu práce

(1) Na výkon pracovnej činnosti evidovaného občana sa primerane vzťahuje Zákonník práce²⁸⁾ s výnimkou ustanovení

- a) o maximálnej dĺžke pracovného času,
- b) o vzniku nároku na dovolenku za kalendárny rok alebo jej pomernej časti,
- c) o dovolenke za odpracované dni,
- d) o dodatkovej dovolenke,
- e) o základnej výmere dovolenky,
- f) o odmeňovaní.

(2) Na vznik nároku na dovolenku za kalendárny rok a na základnú výmeru dovolenky evidovaného občana sa primerane vzťahuje zákon o brannej povinnosti.^{28a)}

(3) Zamestnávateľ môže nariadiť evidovanému občani pracovnú pohotovosť, pričom dbá na zachovanie trvania nepretržitého odpočinku.²⁹⁾

(4) Evidovanému občani vykonávajúcemu alternatívnu službu možno nariadiť prácu v dňoch pracovného pokoja.³⁰⁾

§ 10

Povinnosti evidovaného občana pri výkone alternatívnej služby.

(1) Evidovaný občan je povinný plniť úlohy vyplývajúce z výkonu alternatívnej služby.

(2) Evidovaný občan po nastúpení na výkon alternatívnej služby je povinný vykonávať pracovnú činnosť primerane svojej telesnej zdatnosti a svojmu zdravotnému stavu. Evidovaný občan vykonávajúci alternatívnu službu je dočasne prideleným zamestnancom k určenému zamestnávateľovi; je povinný plniť pracovné úlohy a pokyny, ktoré mu vydá zamestnávateľ.

(3) Na povinnosti evidovaného občana vyplývajúce z výkonu alternatívnej služby podľa odseku 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce.³¹⁾

§ 11

Prepustenie z výkonu alternatívnej služby

(1) Z výkonu alternatívnej služby možno evidovaných občanov prepustiť jednotlivo alebo hromadne, najneskôr do 30 dní po zániku dôvodu povolania na jej výkon, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Z výkonu alternatívnej služby možno v čase vojny a vojnového stavu na základe nariadenia prezidenta Slovenskej republiky prepustiť evidovaných občanov a súčasne na jej výkon povolať ďalších evidovaných občanov, ak si to dĺžka vojny alebo vojnového stavu vyžaduje.

(3) Z výkonu alternatívnej služby možno prepustiť evidovaného občana aj na základe rozhodnutia okresného úradu v sídle kraja, ak

- a) sa stane zo zdravotných dôvodov nespôsobilým vykonať alternatívnu službu,
- b) bol vzatý do väzby alebo má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody,
- c) sa stane jediným žiteľom rodinného príslušníka odkázaného na neho výživou a tohto rodinného príslušníka nemožno zabezpečiť dávkami sociálnej pomoci,
- d) ho postihli následky mimoriadnej udalosti, ktoré podstatne ovplyvnia život jeho rodiny,
- e) bola u evidovanej občianky zistená farchavosť,
- f) nie je voľné pracovné miesto na vykonávanie pracovnej činnosti podľa § 10 ods. 2 a nemožno ho preradiť na výkon alternatívnej služby k inému zamestnávateľovi podľa § 7 ods. 1 až 3.

(4) Proti rozhodnutiu okresného úradu v sídle kraja o prepustení z výkonu alternatívnej služby podľa odseku 3 sa nemožno odvolať; toto rozhodnutie nemožno preskúmať súdom.

§ 12

Kontrolná činnosť

(1) Ministerstvo a okresné úrady v sídle kraja³²⁾ kontrolujú v čase vojny a vojnového stavu plnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona u zamestnávateľov na miestach výkonu alternatívnej služby; tým nie je dotknutý výkon kontroly podľa osobitných predpisov.³³⁾

(2) Ministerstvo a okresné úrady v sídle kraja sú oprávnené v čase vojny a vojnového stavu vstupovať do objektov a zariadení zamestnávateľa, v ktorých sa vykonáva alternatívna služba, požadovať od zamestnávateľa predloženie potrebných dokladov a informácií o výkone alternatívnej služby, požadovať odstránenie zistených nedostatkov, predloženie správy o prijatých opatreniach a kontrolovať ich plnenie.

§ 13

Priestupky

(1) Priestupku sa pri výkone alternatívnej služby dopustí evidovaný občan, ktorý úmyselne uvedie neúplný alebo nesprávny údaj, zničí, poškodí alebo zneužije povolávací rozkaz alebo poruší pracovnú povinnosť konaním uvedeným v § 8 ods. 7.

(2) Na konanie a prerokovanie priestupkov v prvom stupni podľa tohto zákona je príslušný okresný úrad v sídle kraja, ktorý môže v blokovom konaní ukladať pokuty za priestupky podľa tohto zákona.

(3) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť občanovi pokutu do 331 eur a pri opakovanom priestupku až do 1 659 eur.

(4) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

(5) Výnos z pokút uložených za priestupky je príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch,³⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 14 Správne delikty

(1) Okresný úrad v sídle kraja môže uložiť pokutu zamestnávateľovi, ktorý

- a) neoznámí zmeny týkajúce sa jeho sídla, právnej formy, názvu a pracoviska, ktoré nastali počas výkonu alternatívnej služby,
- b) závažne poruší povinnosti vyplývajúce z tohto zákona.

(2) Za správny delikt podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do výšky 3 319 eur a pri opakovanom porušení povinností vyplývajúcich z tohto zákona až do výšky 16 596 eur.

(3) Na konanie a prerokovanie správnych deliktov v prvom stupni podľa tohto zákona je príslušný okresný úrad v sídle kraja, ktorý môže v blokovom konaní ukladať pokuty za správne delikty podľa tohto zákona.

(4) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení povinnosti okresný úrad v sídle kraja dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinností.

(5) Pri určení pokuty okresný úrad v sídle kraja prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(6) Výnos z pokút uložených za správne delikty je príjmom štátneho rozpočtu.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 15 Spoločné ustanovenia

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,³⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Okresný úrad v sídle kraja vykonáva úkony v konaniach podľa § 6 až 8 a 11 výlučne v listinnej podobe.^{35a)}

(3) Zodpovednosť evidovaného občana vykonávajúceho alternatívnu službu za škodu spôsobenú zamestnávateľovi a zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú evidovanému občanovi pri výkone alternatívnej služby sa spravuje Zákonníkom práce.³⁶⁾

(4) Evidovaným občanom, ktorí vykonávajú alternatívnu službu, sa poskytuje zdravotná starostlivosť podľa osobitného predpisu.³⁷⁾

(5) Ministerstvo koordinuje činnosť okresných úradov v sídle kraja³²⁾ pri organizovaní a zabezpečovaní výkonu alternatívnej služby.

§ 16**Prechodné ustanovenia**

(1) Odopretie výkonu povinnej vojenskej služby podľa doterajších právnych predpisov sa považuje za odopretie výkonu mimoriadnej služby²⁾ podľa tohto zákona.

(2) Občanov, ktorí vykonávajú inú službu namiesto povinnej vojenskej služby, prepustí územná vojenská správa z výkonu inej služby nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

(3) Občanov, ktorí pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona odopreli výkon povinnej vojenskej služby podľa doterajších právnych predpisov a nevykonali inú službu namiesto povinnej vojenskej služby a jej výkon im nebol odpustený, sú povinní vykonať alternatívnu službu podľa tohto zákona.

(4) Občanov, ktorým bol výkon inej služby namiesto povinnej vojenskej služby prerušený, územná vojenská správa vyradí z vojenskej evidencie po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(5) Občanom, ktorí vykonali inú službu namiesto povinnej vojenskej služby podľa doterajších predpisov alebo vykonali jej časť, sa zostatok nevykonanej inej služby odpúšťa; týchto občanov územná vojenská správa vyradí z vojenskej evidencie po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(6) Tam, kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „civilná služba“, rozumie sa tým „alternatívna služba v čase vojny a vojnového stavu“.

(7) Nároky, ktoré vznikli z výkonu civilnej služby pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a právne úkony urobené pred účinnosťou tohto zákona sa posudzujú podľa predchádzajúcich právnych predpisov; platí to aj o lehotách, ktoré začali plynúť pred týmto dňom.

§ 16a**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2025**

(1) Konanie o vyhlásení podanom do 30. júna 2025, ktoré nie je právoplatne skončené, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2025.

(2) Záznamy o zaradení a dobe trvania zaradenia do aktívnych záloh, vykonaných pravidelných cvičeniach a o plnení úloh ozbrojených síl sa považujú za záznamy o zaradení a dobe trvania zaradenia do operačných záloh, vykonaných pravidelných cvičeniach a o plnení úloh ozbrojených síl.³⁸⁾

§ 17**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 185/2000 Z. z. a zákona č. 216/2003 Z. z.

§ 18
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 569/2005 Z. z.**

(VZOR) séria **A** číslo **000 001**

Meno a priezvisko Rodné číslo

.....

POVOLÁVACÍ ROZKAZ séria **A** číslo **000 001**

Podľa § 10 ods. 5 písm. c) zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a podľa § 6 ods. 7 zákona č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu povolávam na výkon

alternatívnej služby

Meno Dostavte sa.....

Priezvisko o hodine

Rodné číslo Miesto nástupu

Trvalý pobyt..... Zamestnávateľ

Odôvodnenie:

Alternatívnu službu ste povinný vykonať podľa § 44 písm. b) zákona č. 150/2025 Z. z. o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 6 ods. 8 zákona č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu ste povinný dostaviť sa na miesto nástupu k určenému zamestnávateľovi a v termíne určenom v povolávacom rozkaze.

Poučenie:

Podľa § 6 ods. 16 zákona č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu sa proti tomuto povolávaciemu rozkazu nemožno odvolať. Povolávací rozkaz nemožno preskúmať súdom.

.....

Miesto Dátum Prednosta
(meno, priezvisko a podpis)

TAM

Miesto na odtlačok pečiatky výdajne cestovných lístkov, prípadne na záznam sprievodcu dráhového vozidla alebo vodiča verejnej autobusovej dopravy.

SPÄŤ

Miesto na odtlačok pečiatky výdajne cestovných lístkov, prípadne na záznam sprievodcu dráhového vozidla alebo vodiča verejnej autobusovej dopravy.

**VŠEOBECNÉ POKYNY
k povolávaciemu rozkazu na výkon alternatívnej služby**

1. Prevzatie povolávacieho rozkazu na výkon alternatívnej služby bezodkladne oznámte svojmu zamestnávateľovi (ak ste zamestnaný).
2. Na výkon alternatívnej služby ste povinný dostaviť sa k zamestnávateľovi v čase, ktorý je určený v povolávacom rozkaze.
3. Ak ste boli uznaný za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, túto skutočnosť ste povinný bezodkladne oznámiť a preukázať obvodnému úradu v sídle kraja.
4. Ak sa zo zdravotných dôvodov alebo dôvodov hodných osobitného zreteľa nemôžete dostaviť na výkon alternatívnej služby, túto skutočnosť ste povinný bezodkladne oznámiť obvodnému úradu v sídle kraja, ktorý Vás povolal na výkon alternatívnej služby, a dôvody preukázať originálom dokladu alebo jeho kópiou.
5. Ak sa nedostavíte na výkon alternatívnej služby v určený deň, v určenú hodinu a na určené miesto a bezodkladne nepreukázete obvodnému úradu v sídle kraja dôvod, pre ktorý sa nemôžete dostaviť, môžete byť predvedený útvarom Policajného zboru k zamestnávateľovi určenému v povolávacom rozkaze.
6. Povolávací rozkaz vás oprávňuje na bezplatnú prepravu mestskou a miestnou hromadnou dopravou a na bezplatnú prepravu verejnou autobusovou dopravou a verejnou osobnou dopravou na dráhe z miesta trvalého pobytu na miesto určené v povolávacom rozkaze a späť.
7. Pred nástupom na prepravu verejnou autobusovou dopravou si povolávací rozkaz nechajte potvrdiť vodičom autobusu.
8. Pred nástupom na prepravu verejnou osobnou dopravou na dráhe si povolávací rozkaz nechajte potvrdiť dátumovou pečiatkou vo výdajni cestovných lístkov. Ak nie je na stanici výdajňa cestovných lístkov alebo výdajňa cestovných lístkov je pred príchodom vlaku zatvorená, povolávací rozkaz si nechajte potvrdiť sprievodcom dráhového vozidla.
9. Pri preprave ste povinný dodržiavať ustanovenia prepravného poriadku dopravcov, inak môžete byť z prepravy vylúčený.
10. So sebou si vezmite
 - povolávací rozkaz,
 - občiansky preukaz,
 - vodičský preukaz a ďalšie oprávnenia, ktorých ste držiteľom,
 - holiace a hygienické potreby.

- 1) Čl. 2 ods. 4 a čl. 3 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení ústavného zákona č. 566/2005 Z. z.
- 2) § 2 písm. c) zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2a) § 58 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok). Zákon č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách obvodnými úradmi a obcami v znení neskorších predpisov.
- 3) § 2 písm. a) zákona č. 570/2005 Z. z.
- 4) § 2 písm. d) zákona č. 570/2005 Z. z.
- 5) Čl. 25 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
- 6) § 4 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z.
- 7) § 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
§ 3 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení zákona č. 438/2002 Z. z.
- 8) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).
- 9) Čl. 1 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v znení ústavného zákona č. 566/2005 Z. z.
- 10) § 47 zákona č. 150/2025 Z. z.
- 10a) § 45 a 46 zákona č. 150/2025 Z. z. o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11) Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 12) § 4 a 5 zákona č. 150/2025 Z. z.
- 12a) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 13) § 80 ods. 20 písm. b) až g) zákona č. 150/2025 Z. z.
- 14) § 7 a 9 zákona č. 570/2005 Z. z.
- 15) § 10 ods. 4 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 16) § 10 ods. 20 písm. a) zákona č. 570/2005 Z. z.
- 17) § 11 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
§ 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 3 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 18) Napríklad Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o duchovnej službe katolíckym veriaciim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky (oznámenie č. 648/2002 Z. z.).
- 18a) § 17 ods. 2 písm. c) zákona č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) § 6 ods. 3, § 7 ods. 3 a § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
- 20) § 2, 3 a 30 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 21) § 17 zákona č. 570/2005 Z. z.
- 22) § 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov.
- 23) § 204 a 208 zákona č. 281/2015 Z. z.

- 24) § 136 a 137 a § 141 a 142 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.
- 25) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných prostriedkov.
- 26) § 157 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 377/2019 Z. z.
- 26a) § 157 ods. 2 zákona č. 281/2015 Z. z. v znení zákona č. 377/2019 Z. z.
- 26b) § 157a zákona č. 281/2015 Z. z. v znení zákona č. 377/2019 Z. z.
- 27) § 2 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.
- 28) Zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 28a) § 15f ods. 1 a 3 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení zákona č. 518/2007 Z. z.
- 29) § 92, 93 a § 96 ods. 1 a 2 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 30) § 94 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.
- 31) § 81 a § 148 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.
- 32) § 10 ods. 4 zákona č. 319/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 33) § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.
- 34) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 35) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 35a) § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).
- 36) § 177 až 219 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 37) Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 38) § 81 ods. 4 zákona č. 150/2025 Z. z.

